

## *Finns det kommunal demokrati?*

I en nyligen publicerad helsidesintervju i JP, 10/7 har professor i statskunskap Benny Hjerm pekat på ett antal obekväma sanningar i den kommunala demokratiska processen.

Politiken bygger på påverkan. Möjligheterna att påverka i kommunen har systematiskt försvunnit. Vettiga oppositionsförslag för medborgarnas väl, i form av text motioner avslås bara för att de tillhör oppositionen. Partipiskan, och att bli persona non grata hos den starke i det styrande partiet, avskräcker.

De kommunala besluten fattas sällan i Kommunfullmäktige. Dessa fattas av ett fåtal i det styrande partiet tillsammans med ett fåtal initierade tjänstemän i de olika förvaltningarna och formaliseras i fullmäktige. Besluten färgas från de styrandes idégrund och risken för att en politisk aristokrati på lokal nivå skapas är uppenbar.

Kommunfullmäktige i våra dagar omvandlas alldeles för ofta till ett transportkompani. Svaret på rubriksfrågan är därför, att den kommunala demokratin är en skapelse med ytterst begränsat innehåll, i dess nuvarande kostym. Åtgärder måste vidtas för att den kommunala demokratin hotas. Det låga medborgarengagemanget och politikerföraktet är ett bevis på detta.

Socialdemokratin har regerat Sverige den största delen av 1900-talet och den fortsätter regera idag. Jag medger att socialdemokratin har haft skickliga maktföreträdare som ofta har lyckats reparera politiska misstag, dupera väljare och vänt politiska nederlag till neutraliserade vinster.

En viktig bricka för att behålla makten i socialdemokratin strategiska arsenal, är styrningen av den kommunala politiken och dess processer. Taktiken använder främst lagstiftningen, direkt styrda statliga finansiella resurser samt direkt påverkan på medborgarens plånbok. Det är också ett faktum att ingen kommun idag kan ekonomiskt överleva utan de statliga bidragen. På senare tid har (s) även förstärkt betydelsefulla tjänstemannaposter i den statliga apparaten med politiserade ledare.

Socialdemokratin har genom ett beroendeframkallande bidragssystem skapat en unik klientrelation mellan medborgaren och de styrande.

Det har därför aldrig varit sunt i en demokrati att ett parti för decennier monopoliserar makten i ett land. Sverige har på den punkten, ett allvarligt problem. Dagens politiska situation kan kallas för monokratisk eller på enklare svenska, enpartistat.

Det är viktigt för socialdemokraterna att människorna är beroende av ett centralt styrt system som inte tillåter eller tolererar individuella avvikelser. Systemet skapas för att tillåta, för de styrandes räkning, full insyn i processerna samt direkt styrning när detta anses befogat ur socialdemokraternas maktperspektiv. Institutionalisering av demokratin underlättas genom att samhället strömlinjeformas, såsom en väl fungerad industriprocess.

Vi märker detta dagligen i kommunen genom socialdemokraternas kompakta motstånd mot friskolor, fridagis, alternativa vårdformer etcetera. Alla förändringar i samhället som erbjuder medborgarna valfrihet motarbetas ständigt.

Genom repetitiv och systematisk användning av ovannämnda maktmedel, lyckas socialdemokraterna etablera en stark maktstruktur som ger möjlighet till fjärrstyrning av kommunerna från den centrala regeringen i Stockholm. Skulle systemet tappa sin styrförmåga, använder socialdemokraterna marknadskampanjer som framställer motståndaren, främst moderaterna, som det största hotet för landets välfärd. Denna bygger som bekant annat på bidrag och tillfälliga jobb.

Den kommunala demokratin och dess processer fungerar inte som de borde och att vara i opposition är alltid arbetsamt. Det är inte bara politiker som kapitulerar och följer med systemets förödande krafter för den kommunala demokratin. Det är också väljarens ansvar att genom en pragmatisk bedömning belöna eller bestraffa de politiker och partier som genom sitt agerande prioriterar sin egen makt före medborgarens.

Sotiris Delis (m)

Fullmäktigeledamot och riksdagskandidat